

Besluit Verlenen ontheffing

Datum
26 september 2023

Zaaknummer
2023-009919

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 16

Locatie
Rossweg 24a en 26 te Laren

Gemeente
Lochem

Activiteit
Aanleg bedrijventerrein Diekink - fase 1

Beste

Hierbij ontvangt u het definitieve besluit op bovengenoemde aanvraag betreffende een herontwikkelingsproject waarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden voor de gewone dwergvleermuis en steenmarter. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen maken onderdeel uit van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Besluit

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit definitieve besluit op www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen bezwaar maken tegen het besluit.

Datum

26 september 2023

Zaaknummer

2023-009919

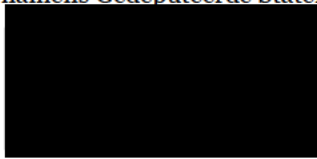
Blad

2 van 16

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Caroline van Halteren
Plv. teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03961444, 03961445, 03961447, 03961449, 03961446, 03961448

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit bezwaar maken. Richt uw bezwaarschrift aan: Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie rechtsbescherming, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Graag 'bezwaarschrift' vermelden op de envelop en op de brief.

U kunt uw bezwaarschrift ook elektronisch indienen op het portaal Rechtsbescherming. Hiervoor gebruikt u DigiD, eHerkenning of eIDAS.

Meer informatie vindt u op www.gelderland.nl/bezwaren en bij het Provincieloket 026 359 99 99.

Als u een bezwaarschrift indient, kunt u bij de rechter een verzoek indienen voor een voorlopige voorziening. Zie www.rechtspraak.nl.

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

Datum
26 september 2023

Zaaknummer
2023-009919

Blad
3 van 16

BIJLAGE 1 – TOELICHTING BESLUIT

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Gemeente Lochem, Hanzeweg 8, 7241 CR Lochem, hierna te noemen de aanvrager, van 17 juli 2023 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 17 juli 2023 ontvingen wij een aanvraag van Gemeente Lochem voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en steenmarter.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van het in de wet genoemde belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor de aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Er heeft een toets plaatsgevonden naar de effecten van het project en de stikstofdepositie op Natura 2000-gebied. Er is aangegeven dat er geen negatieve effecten zijn. De initiatiefnemer vraagt geen vergunning aan.

Op dit besluit is hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Datum
26 september 2023

Zaaknummer
2023-009919

Blad
4 van 16

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.8 lid 1 en lid 5 en 3.10 lid 2 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Gemeente Lochem, Hanzeweg 8, 7241 CR Lochem;

voor de soorten, verbodsbepalingen en het wettelijke belang zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belang

Soort	Verbod	Belang
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen
Steenmarter (<i>Martes foina</i>)	Artikel 3.10 lid 1b	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen

Belang:

- A. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- De ontheffing geldt voor het plangebied zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 2.
- De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 december 2028 zijn uitgevoerd¹.
- De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en het belang zoals weergegeven in tabel 1.
- De ontheffinghouder neemt direct contact op met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval

¹ Indien de werkzaamheden nog niet zijn afgerond op de genoemde einddatum, dient minimaal 26 weken vóór de einddatum een verlenging te worden aangevraagd via e-mailadres post@gelderland.nl onder vermelding van het zaaknummer.

Datum

26 september 2023

Zaaknummer

2023-009919

Blad

5 van 16

zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2023-009919.

5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2023-009919.
9. Minimaal een week voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2023-009919.
10. De voorgenomen werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige² op het gebied van de gewone dwergvleermuis en steenmarter.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden wordt door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2023-009919. In de opdrachtbevestiging wordt een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige vermeld.
12. Vanaf het moment dat verstorende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens worden er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de

² De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt ecologie, natuurbeheer of vergelijkbaar; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij een werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

26 september 2023

Zaaknummer

2023-009919

Blad

6 van 16

projectlocatie en wordt door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct overhandigd.

13. Het logboek wordt door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden waarbij ecologische begeleiding nodig was aan de provincie Gelderland verstrekt via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2023-009919.

Soortspecifieke voorschriften

14. Als na 1 april 2026 nog verstorende werkzaamheden plaatsvinden zonder dat hiervoor in een eerder stadium ongeschikt is gemaakt, dient een actualisatie van het ecologisch onderzoek uit 2022 plaats te vinden.
15. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 3 en die zijn opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing worden uitgevoerd.
16. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elk geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
17. Voor het ongeschikt maken voor vleermuizen mogen geen zelf-expanderende vulmiddelen (zoals purschuim) worden gebruikt om gaten dicht te zetten en geen netten of andere materialen worden toegepast waarin ze verstrikt kunnen raken.
18. Als in de broedperiode gewerkt wordt dienen aanwezige broedgevallen van algemene broedvogels buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te blijven. Een deskundige op het gebied van vogels dient te bepalen of en welke werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.
19. De voorgeschreven voorzieningen zoals beschreven in tabel 3 moeten conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BIJ12 geplaatst worden (hoogte, expositie, etc.). De ontheffinghouder ziet erop toe dat de voorzieningen duurzaam zijn en te allen tijde functioneel blijven.

Gewone dwergvleermuis

20. Voor het ongeschikt maken voor vleermuizen worden bij voorkeur alle te slopen gebouwen geleidelijk ontmanteld door voorzichtig dakbedekking, dakbeschot, gevelbetimmering, boeiboorden, muurplaten en kozijnen te verwijderen, zodat verblijfplaatsen open komen te liggen en de dieren zelfstandig het gebouw kunnen verlaten. Het moment van volledig blootleggen van de verblijfplaatsen mag pas na zonsondergang gebeuren, zodat vleermuizen de kans krijgen in de schemer of donker een alternatieve verblijfplaats te zoeken. Indien het ontmantelen risico geeft op het doden of verwonden van vleermuizen of als dit praktisch niet uitvoerbaar is, kan beter met exclusion flaps gewerkt worden. Dit is ter beoordeling van de ecologisch deskundige. Met exclusion flaps worden dan alle potentiële in-/uitvliegopeningen afgesloten. Als deze toegangen zich over een grote lengte bevinden kunnen delen hiervan ook dichtgezet worden, maar er moeten wel voldoende openingen met exclusion flaps beschikbaar blijven. Vanuit elke mogelijk denkbare verblijfplaats moet een vleermuis binnen 2 meter een geschikte uitvliegopening met exclusion flap kunnen bereiken.
21. Er mag alleen ongeschikt gemaakt worden in het actieve seizoen van vleermuizen, lopend van 1 april tot 15 oktober en niet in de kwetsbare kraamperiode (niet tussen 1 mei en 15 juli). Het ongeschikt maken moet maximaal 2 weken voor de werkzaamheden worden uitgevoerd. Echter tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden moeten wel minimaal 3 dagen zitten waarop het weer bij zonsondergang geschikt is geweest voor vleermuizen; minimaal 10 graden Celsius, weinig wind (< 5 Bft) en droog. Na deze drie dagen moet nogmaals met een

Datum

26 september 2023

Zaaknummer

2023-009919

Blad

7 van 16

avondcontrole door een vleermuisdeskundige, en bij geschikt weer voor vleermuizen, gecontroleerd worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode moeten plaatsvinden, moet het ongeschikt maken en deze controle tussen 15 september en 15 oktober worden uitgevoerd.

22. Indien bij de controleronde uitvliegende vleermuizen worden waargenomen, worden in overleg met de ecologisch deskundige aanvullende maatregelen getroffen om de verblijfplaatsen ongeschikt te maken. Ook na deze maatregelen moet een controle worden uitgevoerd of de vleermuizen echt vertrokken zijn, zoals omschreven bij voorschrift 21. Deze cyclus dient net zolang herhaald te worden totdat er geen uitvliegende vleermuizen meer worden waargenomen.
23. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, wordt het werk ter plaatse stopgezet totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. De ecologisch deskundige wordt hierbij geraadpleegd. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, moet contact opgenomen worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
24. De tijdelijk geplaatste vleermuiskasten blijven staan tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening wordt gehouden met de gewenningsperiode. De kasten moeten duurzaam in stand gehouden worden. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (15 mei-15 juli) en de winterperiode (15 oktober-1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
25. De tijdelijk geplaatste vleermuiskasten dienen jaarlijks te worden gemonitord totdat de permanente voorzieningen beschikbaar en functioneel zijn. Het gebruik van de paalkasten wordt gemonitord door de bezetting in de periode 15 april-15 oktober te tellen. Dit vindt overdag plaats door de kasten van onderaf te inspecteren. Uiterlijk 31 december van het desbetreffende onderzoeksjaar wordt een rapportage van de monitoring aan de provincie Gelderland verstrekt via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2023-009919. Indien uit de monitoring volgt dat de tijdelijke mitigatie onvoldoende effectief is, kunnen wij aanvullende voorschriften opnemen.
26. Uiterlijk één maand voor de start van de bouwwerkzaamheden dient het ontwerp van de permanente vleermuisvoorzieningen ter goedkeuring aan de provincie Gelderland te worden voorgelegd. Deze dient aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2023-009919.

Steenmarter

27. De te slopen gebouwen worden voorafgaand aan de sloop ongeschikt gemaakt door deze geleidelijk te ontmantelen (zie voorschrift 20). Daarnaast wordt de schuur waarin de verblijfplaats van de steenmarter is aangetroffen leeggehaald en worden ook alle materialen met potentiële schuilplaatsen en beschoeiing rondom de schuur en het aangrenzende woonhuis verwijderd. Om verplaatsing naar het terrein rondom de voormalige boerderij aan Rossweg 26 te voorkomen dient de tuin tegelijkertijd ongeschikt gemaakt te worden door materialen met potentiële schuilplaatsen te verwijderen en dicht struweel open te werken. Tijdens het bouwrijp maken wordt zoveel mogelijk west-oost of noord-zuid gewerkt om nog mogelijk aanwezige dieren te kunnen laten ontsnappen via de houtsingels aan de oostzijde of zuidzijde van het projectgebied.

Datum

26 september 2023

Zaaknummer

2023-009919

Blad

8 van 16

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project**

Op het perceel aan de Rossweg 24a en 26 Laren (Kadastraal perceel: Gemeente Lochem, sectie LCM00-AB-175, 188, 278) staan twee woningen grenzend aan een akkerland met hierop aardappelteelt. Initiatiefnemer is voornemens om de bestaande panden en opstallen te amoveren met uitzondering van de boerderij met huisnummer 26. Deze boerderij krijgt als bestemming bedrijf/bedrijfskantoor. Vervolgens wordt het terrein herontwikkeld voor de realisatie van een bedrijventerrein. Tevens worden er verschillende groenstructuren verwijderd. Hieronder vallen de huidige tuinen van de bestaande woningen binnen het plangebied.

In het bij de aanvraag toegevoegde projectplan 'Activiteitenplan t.b.v. aanvraag Ontheffing Wnb Diekink fase 1' (Bureau Veldbiologische Werken, 2023) zijn opgenomen:

- het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de resultaten;
- een effectbeoordeling van het project;
- de te nemen mitigerende of compenserende maatregelen;
- alternatievenafweging;
- onderbouwing wettelijk belang;
- beoordeling staat van instandhouding.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden en de effecten van het project op deze waarden

Er in 2018 en 2022 soortgericht onderzoek uitgevoerd naar diverse beschermde soorten. Het plangebied is in 2018 onderzocht door Bureau EcoTierra en in 2022 door Bureau Veldbiologische Werken. Hieronder worden per soort(groep) de onderzoeksresultaten beschreven.

Vleermuizen

In 2018 en 2022 is nader onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen conform het op dat moment vigerende Vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus. Gedurende het onderzoek in 2018 is een zomerverblijf van de gewone dwergvleermuis aangetroffen bij de woning aan Rossweg 24A welke tevens in gebruik was als paarverblijf. Bij het onderzoek in 2022 is hier wederom een zomerverblijf aangetroffen, maar een paarverblijf kon niet worden vastgesteld.

Uit beide vleermuisonderzoeken volgt dat in en nabij het plangebied foerageergebied aanwezig is van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Het foerageergedrag van de gewone dwergvleermuis concentreert zich langs de laanbomen bij de Rossweg grenzend aan de noordzijde van het plangebied, de laanbomen bij het fietspad ten oosten van het plangebied, de bomen en struiken rondom de boerderij met huisnummer 26 en de houtsingels in het oosten en zuiden van het plangebied. Het foerageergedrag is telkens van korte duur (10-20 minuten), waarna de vleermuizen weer verder trekken naar ander foerageergebied. Het foerageergedrag van de laatvlieger strekt zich uit over het open veld binnen het plangebied alsmede naar de percelen grenzend aan het plangebied. Het plangebied vormt geen essentieel foerageergebied voor de soorten gezien de aanwezigheid van alternatieve foerageergebieden in de omgeving.

In en nabij het plangebied zijn vliegroutes van de gewone dwergvleermuis aangetroffen langs de laanbomen van de Rossweg, de laanbomen langs het fietspad ten oosten van het plangebied en bij de houtsingels in het oosten en zuiden van het plangebied. Aangezien deze houtsingels niet verder in verbinding staan met andere opgaande landschapselementen werd met name bij de houtsingel aan de oostzijde gekeerd en teruggevlogen. Bij de houtsingel aan de zuidzijde van het plangebied werd meer doorgelvlogen via de daar aanwezige spoorsloot. De houtsingel maakt derhalve onderdeel uit van een doorgaande vliegroute. Duidelijke vliegroutes van laatvlieger werden binnen het plangebied niet vastgesteld. Nabij het plangebied maakt laatvlieger gebruik van de laanbomen langs de Rossweg en de laanbomen bij het fietspad ten oosten van het plangebied.

Datum

26 september 2023

Zaaknummer

2023-009919

Blad

9 van 16

Huismus/Gierzwaluw

Er is in 2018 en 2021 onderzoek verricht naar de huismus conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Tijdens het onderzoek in 2018 werd een huismusnest aangetroffen bij de nokvorst van de woning met huisnummer 24A. Dit nest was gedurende het onderzoek in 2021 niet meer aanwezig.

In 2022 is onderzoek naar de gierzwaluw uitgevoerd conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). Er zijn geen gierzwaluwnesten aangetroffen binnen het plangebied.

Steenuil

In 2018 is nader onderzoek gedaan naar de steenuil conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Steenuil (BIJ12, 2017). Van alle momenten dat een territoriale roep is afgespeeld heeft slechts een enkele keer een mannetje gereageerd. Het mannetje reageerde vanuit een gebied ten noorden van het plangebied. Het exemplaar is toen ook kort op het dak van de woning ten noorden van het plangebied waargenomen. Tijdens het vleermuisonderzoek in 2022 is tweemaal een roepende steenuil gehoord ten noorden van het plangebied, op een afstand van circa 500 meter. De exacte locatie kon niet worden vastgesteld. Binnen het plangebied is meermaals gecontroleerd op sporen van de steenuil (braakballen, veren, krijtstrepen en dergelijke), maar deze zijn niet aangetroffen. Derhalve kan worden geconcludeerd dat er geen nestplaatsen van de steenuil aanwezig zijn binnen het plangebied en dat het plangebied tevens niet van belang is als foerageergebied voor de steenuil (aangezien deze alleen is waargenomen op grotere afstand van het plangebied).

Kleine marterachtigen en steenmarter

In 2018 en 2022 is onderzoek naar kleine marterachtigen uitgevoerd. Het onderzoek uit 2022 voldoet aan de richtlijnen uit de Handreiking Kleine marters in relatie tot soortbescherming (Brouwens, 2017). Bij het onderzoek uit 2018 heeft gedurende 5 weken in de voortplantingsperiode enkel onderzoek met cameravallen plaatsgevonden. De vereisten uit de handreiking zijn minimaal 6 weken lang onderzoek uitvoeren in de voortplantingsperiode met een combinatie van onderzoeksmethoden. In 2022 is 10 weken lang onderzoek uitgevoerd in de periode juni tot september met behulp van cameravallen, mostelas, struikrovers en sporenplanken. Aanvullend is gedurende beide onderzoeken sporenonderzoek verricht. Er zijn geen waarnemingen gedaan van kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn) binnen het plangebied. De steenmarter is in 2018 eenmaal en in 2022 meermaals op camera waargenomen. Daarbij zijn tijdens een inspectie van de schuur in 2022 twee steenmarters gehoord en gezien tussen de dakbedekking. Hierdoor kan worden vastgesteld dat er een verblijfplaats van de steenmarter aanwezig is in schuur van Rossweg 24A als en dat de steenmarter gebruik maakt van de houtsingel aan de oostzijde van het plangebied en de houtsingel bij de spoorlijn aan de zuidzijde van het plangebied als migratieroute.

Kamsalamander

In 2022 is de aanwezigheid van de kamsalamander binnen het plangebied onderzocht middels E-DNA onderzoek, conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Kamsalamander (BIJ12, 2017). Bij dit onderzoek werden geen sporen van de kamsalamander waargenomen, waardoor aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied uit te sluiten is.

Das

Voor de das zijn geen onderzoeksprotocollen beschikbaar. In 2018 en 2022 is met behulp van cameravallen en sporenonderzoek getracht inzicht te verkrijgen in het gebruik van het plangebied door de das. Tijdens het onderzoek in 2018 werd een pijp aangetroffen in de houtsingel ten oosten van het plangebied. Bij het cameraonderzoek werd de das hier slechts eenmalig waargenomen en er waren geen duidelijke gebruikssporen bij de pijp aanwezig. In het plangebied werden loopsporen van de das aangetroffen bij de westelijke perceelsgrens richting de zuidelijke houtsingel. Tevens

Datum
26 september 2023

Zaaknummer
2023-009919

Blad
10 van 16

werd de das vastgelegd op een camera die in het zuiden van het plangebied was opgesteld. Er werden verder geen foerageersporen of mestputjes in het plangebied aangetroffen.

In 2022 zijn geen sporen meer van de das binnen het plangebied aangetroffen en de das is hier eveneens niet meer op camera vastgelegd. De pijp in de houtsingel ten oosten van het plangebied is inmiddels vervallen/ingestort en gebruik kan worden uitgesloten. Sporen van de das zijn uitsluitend aangetroffen verder ten westen van het plangebied langs de houtsingel evenwijdig aan spoorlijn en ten oosten van het plangebied. Er kan worden geconcludeerd dat de das geen gebruik maakt van het plangebied.

Buizerd

In 2022 is onderzoek uitgevoerd naar de buizerd op basis van Kennisdocument Buizerd (BIJ12, 2017). In de houtsingels binnen het plangebied zijn geen buizerdhorsten aangetroffen. Op 700 meter afstand ten westen van het plangebied bevindt zich in het populierenbos een buizerdhorst. Het plangebied maakt mogelijk onderdeel uit van het foerageergebied van de buizerd, maar is daarbij niet van essentieel belang.

Tabel 2 geeft een overzicht van de beschermde ecologische waarden die aanwezig zijn binnen het plangebied en de te verwachten effecten van het project.

Tabel 2 Resultaten ecologisch onderzoek en effectbeoordeling

Aangetroffen soorten	Aangetroffen beschermde ecologische waarden	Beschermde ecologische waarden waar negatieve effecten op verwacht worden
Gewone dwergvleermuis	1 zomerverblijfplaats 1 essentiële vliegroute	1 zomerverblijfplaats
Steenmarter	1 verblijfplaats	1 verblijfplaats

Preventieve maatregelen

De zuidelijke houtsingel binnen het plangebied maakt onderdeel uit van een doorgaande vliegroute van de gewone dwergvleermuis. De houtsingel blijft in de toekomstige situatie behouden, maar om verstoring van vleermuizen te voorkomen moeten wel enkele maatregelen worden genomen met betrekking tot de verlichting binnen het plangebied. Werkzaamheden dienen zoveel mogelijk overdag plaats te vinden. Als werkzaamheden 's nachts moeten worden uitgevoerd, wordt enkel de werklocatie verlicht en uitstraling naar de houtsingel voorkomen. Om verstoring in de gebruiksfase te voorkomen moet in de koopcontracten voor het zuidelijke deel van het terrein worden vastgelegd dat er aan de buitenzijde van het gebouw (de zijde die grenst aan de houtsingel) geen of uitsluitend naar beneden gerichte amberkleurige verlichting mag worden toegepast, en dat de binnenverlichting 's nachts moet worden uitgeschakeld.

Mitigerende maatregelen

Tabel 3 geeft een overzicht van de benodigde alternatieve voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis en steenmarter. De voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis zijn/worden aangebracht conform de richtlijnen uit het kennisdocumenten Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). In bijlage 3 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Tabel 3 Overzicht van de te realiseren alternatieve voorzieningen

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Tijdelijke mitigatie	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis	Op 29 juni 2023 zijn 4 meervoudige paalkasten (type VK-SK-O4 van Vivara Pro)	Er moeten 4 duurzame vleermuisverblijfplaatsen binnen het

Datum
26 september 2023

Zaaknummer
2023-009919

Blad
11 van 16

	aan de randen van het plangebied geplaatst.	plangebied worden gecreëerd, dit kan bijvoorbeeld middels: • Het toepassen van inmetstelstenen in de nieuwe bebouwing binnen het plangebied (type IB VL 06 van Vivara Pro of vergelijkbaar); • Een toegankelijke spouwmuur te realiseren in de nieuwe bebouwing binnen het plangebied; • Het plaatsen van een vleermuistoren in het plangebied. Uiterlijk één maand voor de start van de bouwwerkzaamheden dient het ontwerp van de permanente vleermuisvoorzieningen ter goedkeuring aan de provincie Gelderland te worden voorgelegd.
Steenmarter	Niet van toepassing omdat er direct permanente voorzieningen worden gerealiseerd.	Voordat de schuur waarin de verblijfplaats van de steenmarter is aangetroffen ongeschikt wordt gemaakt, worden twee marterhopen voorzien van marterkasten in de zuidelijke houtsingel gerealiseerd. Deze marterhopen worden gerealiseerd op basis van de eisen uit de Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming (Brouwens, 2017). In figuur 2 in bijlage 3 is een voorbeeld van een marterhoop opgenomen.

Beoordelingskader

Tabel 4 geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Tabel 4 Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
Er is voldoende onderzoek uitgevoerd naar alle mogelijk voorkomende soortgroepen en alleen op de aangevraagde soorten treedt een effect op door het project.	Ja
Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld.	Ja
De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd. <i>Toelichting: Door te werken buiten de kwetsbare perioden van de soorten en het vooraf zorgvuldig ongeschikt maken van verblijfplaatsen wordt het doden of verwonden van dieren tijdens de werkzaamheden zoveel mogelijk voorkomen.</i> <i>Er zijn vier tijdelijke paalkasten aan de rand van het plangebied geplaatst. Deze blijven staan totdat de permanente vleermuisvoorzieningen</i>	Ja

Datum
26 september 2023

Zaaknummer
2023-009919

Blad
12 van 16

<i>beschikbaar en functioneel zijn. De effectiviteit van de paalkasten wordt jaarlijks gemonitord. Indien blijkt dat de paalkasten onvoldoende effectief zijn als overbruggingsmaatregel kunnen wij aanvullende maatregelen voorschrijven. Het is nog onbekend welke permanente voorzieningen precies worden gerealiseerd. Uiterlijk één maand voor de start van de bouwwerkzaamheden wordt het definitieve ontwerp van de voorzieningen ter goedkeuring voorgelegd aan de provincie Gelderland. Het ontwerp zal worden getoetst aan de richtlijnen uit het kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). Hiermee wordt geborgd dat er voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn voor de gewone dwergvleermuis tijdens en na de werkzaamheden. Daarnaast worden maatregelen voorgeschreven om lichtverstoring bij de zuidelijke houtsingel, die een doorgaande vliegroute voor de gewone dwergvleermuis vormt, te voorkomen.</i> <i>Voorafgaand aan de sloop van de schuur met de huidige verblijfplaats worden twee alternatieve verblijfplaatsen voor de steenmarter gerealiseerd in de houtsingel ten zuiden van het plangebied. Deze alternatieve verblijfplaatsen bestaan uit marterhopen met nestkasten en worden geplaatst conform de eisen uit de Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming (Brouwens, 2017). Dit zorgt er voor dat er ook voor de steenmarter zowel tijdens als na de werkzaamheden voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn.</i>	
De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief. <i>Toelichting: Bij realisatie van het voorgenomen bedrijventerrein is er geen mogelijkheid voor de instandhouding van de huidige functies. De bestaande opstallen dienen te worden gesloopt voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein. De locatie van het bedrijventerrein Diekink fase 1 sluit aan op bestaand bedrijventerrein, waardoor versnippering van gebruiksfuncties van grondgebied wordt voorkomen en specifieke gebruiksactiviteiten gebundeld worden. De locatie Diekink is in een locatie-onderzoek uit 2006 onderzocht en als beste locatie bevonden voor de toekomstige uitbreiding bedrijven. Hierbij zijn de ontsluiting, de stedenbouwkundige inpassing en de landschappelijke en ecologische waarden van vier locaties onderzocht. Reeds in 2005 is de locatie Diekink al als potentieel nieuw bedrijventerrein voor Lochem genoemd in onder andere het provinciale streekplan 'Kansen voor de regio's' uit 2005 en in het bijzonder de streekplanuitwerking 'Zoekzones stedelijke functies en landschappelijke versterking'. Ook in de gemeentelijke structuurvisie (Structuurvisie 2012-2020) uit 2013 is het terrein Diekink ten noordwesten van de kern Lochem als toekomstig bedrijventerrein genoemd.</i> <i>De werkzaamheden worden uitgevoerd met inachtneming van de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis en steenmarter. Daarnaast is bij de inrichting van het plangebied rekening gehouden met het behouden van de aanwezige houtsingels, welke onderdeel uitmaken van het leefgebied van deze soorten. Tot slot worden bij het uitvoeren van de werkzaamheden maatregelen genomen om het doden, verwonden of verstoren van deze dieren zoveel mogelijk te voorkomen. Daarmee zijn de planning van de werkzaamheden, de inrichting van het gebied en de werkwijze geoptimaliseerd voor de aanwezige beschermde soorten.</i>	Ja

Datum

26 september 2023

Zaaknummer

2023-009919

Blad

13 van 16

Het wettelijk belang waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 is van toepassing en voldoende onderbouwd.	Ja
<i>Toelichting: Bedrijventerrein Diekink is aangewezen als nieuwe bedrijvenlocatie voor Lochem. Het belang van Diekink is met name dat er uitwijkruimte geboden wordt voor bedrijven die moeten wijken voor de woningbouwontwikkeling Kop van Oost in de kern Lochem. De circa 120 woningen in Kop van Oost maken deel uit van de regionale woondeal en vormen een substantieel deel van de totale opgave van circa 1.300 woningen voor de gemeente Lochem. Met de realisatie van Diekink geschiedt de uitplaatsing van de bedrijven binnen de gemeente Lochem, waardoor de werkgelegenheid blijft behouden en de gemeente Lochem haar positie als werkgemeente (zoals vastgelegd in de Structuurvisie Gemeente Lochem) kan behouden en versterken.</i>	
De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen.	Ja

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit wijkt af van de aangevraagde soorten en verboden. Er is tevens ontheffing nodig van artikel 3.5 lid 2 Wnb voor het opzettelijk verstoren van vleermuizen. De steenmarter valt niet onder het beschermingsregime van artikel 3.5 Wnb (Habitatrichtlijnsoorten), maar artikel 3.10 Wnb (Andere soorten). Voor het vernielen van de verblijfplaats van de steenmarter is derhalve ontheffing benodigd van artikel 3.10 lid 1b Wnb en niet artikel 3.5 lid 4 Wnb.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

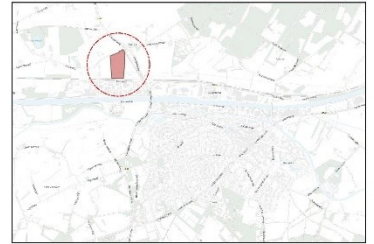
Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
26 september 2023

Zaaknummer
2023-009919

Blad
14 van 16

BIJLAGE 2 – KAART PROJECTGEBIED

Plangebied Diekink

Figuur 1. Kaart plangebied (Bureau Veldbiologische Werken, 2023).

Datum
26 september 2023

Zaaknummer
2023-009919

Blad
15 van 16

BIJLAGE 3 – MITIGERENDE MAATREGELEN

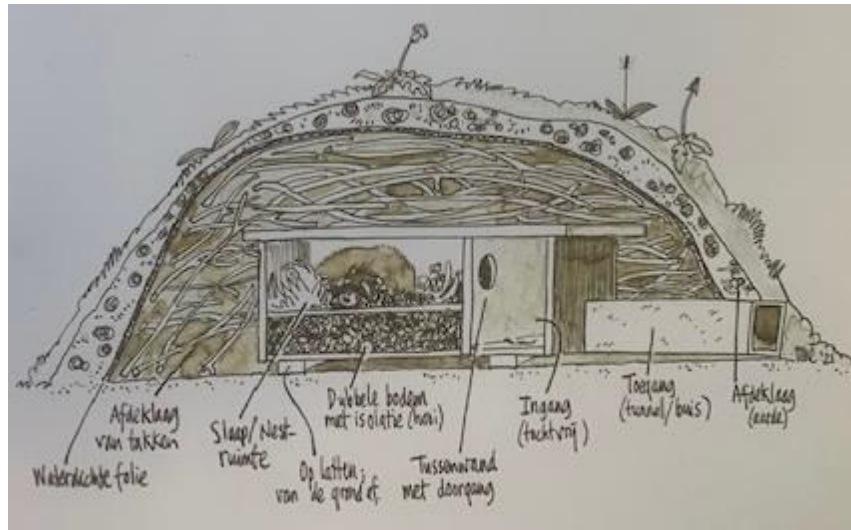

Figuur 1. Locaties tijdelijke paalkasten (rode cirkels) (Bureau Veldbiologische Werken, 2023).

Datum
26 september 2023

Zaaknummer
2023-009919

Blad
16 van 16

Figuur 2. Voorbeeld marterhoop met marterkast (KNNV-uitgeverij, 2021).